

WWF® for a living planet®

WWF Verdensnaturfondens vurdering af EU-kommissionens Biodiversitetsstrategi 2020

EU-kommissionen offentliggjorde den 20. maj 2020 sit udspil til en ny strategi for biodiversitet frem mod 2030. Denne skal behandles i EU-parlamentet, og Kommissionen skal nå en aftale med medlemsstaterne. WWF Verdensnaturfonden opfordrer til dansk opbakning til EU-Kommissionens strategi, der er et meget positivt og relevant udspil til løsninger på den natur- og biodiversitetskrise, som Danmark, Europa og verdenssamfundet generelt står i.

WWF Verdensnaturfonden har den 2. juni 2020 indsendt et fælles høringssvar til §5 udvalget om EU's biodiversitetsstrategi. I forlængelse heraf kommer her WWF Verdensnaturfondens egen vurdering og analyse af strategien set i et dansk perspektiv og med konkrete løsninger på at nå EU's biodiversitetsmål for 2030.

Vores overordnede vurdering:

WWF Verdensnaturfonden ser særdeles positivt på EU-kommissionens biodiversitetsstrategi, der indeholder mange gode, konkrete og tidsbestemte mål. Med strategien sender Kommissionen et klart signal om, at man ikke vil acceptere EU-landenes utilstrækkelige indsats for at stoppe tilbagegangen i natur og biodiversitet hverken til lands eller til havs. Dette gælder også for Danmark, hvor vi har under 1% reelt beskyttet natur, og næsten hver tredje dyre- og planteart er sårbar eller truet.

WWF Verdensnaturfonden appellerer således kraftigt til, at Regeringen støtter EU-kommissionens udspil og arbejder for, at strategiens målsætninger integreres i nuværende og kommende retligt bindende EU-lovgivning.

For en regering, der ønsker at give Danmark den grønne førertrøje, og som ønsker ambitiøse globale naturmål¹, må det være oplagt at bakke op om Kommissionens strategi og videre sikre en ambitiøs implementering af den herhjemme, såvel som gennem Danmarks bi- og multilaterale internationale arbejde.

Yderligere indhold

Positive elementer i EU's genopretningsplan er bl.a.	2
Strategien gør rigtigt i at:	2
Strategien savner:	3
Uddybende vurdering af strategiens indsatser for land.....	4
Uddybende vurdering af strategiens indsatser for havet	6
Oplagte løsninger i dansk kontekst	8

¹ <https://mfvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/miljoeministeren-skyder-debatten-i-gang-om-nye-globale-naturmaal/>

WWF *for a living planet*

Positive elementer i EU's genopretningsplan er bl.a.

- Mindst 10 % af landbrugsarealet skal være natur i form af høj diversitet, herunder beskyttelse af de resterende gamle plantede skove samt de oprindelige urskove
- Begrænsningen i skadelige bundslæbende fiskeredskaber
- Plantningen af ny skov efter økologiske principper
- Genopretningen af 25.000 km floder
- Reduktionen i truslen fra invasive arter
- Målene om at brugen af pesticider skal reduceres med 50 %
- Målene om ambitiøse grønne planer for byerne
- De enkelte medlemsstater, der er ansvarlige for at levere på biodiversitetsmålene

Strategien gør rigtigt i at:

- Anerkende vigtigheden af en modstandsdygtig natur i så markante vendinger: EU-kommissionen bekræfter sammenhængen mellem klima- og biodiversitetskrisen samt den store betydning en intakt og robust natur har for vores fysiske og mentale velfærd – herunder også i forhold til fremkomst og spredning af fremtidige pandemier – og at investering i naturbeskyttelse og restaurering er afgørende for Europas økonomiske opsving efter COVID-19.
- Øge naturbeskyttelsen: Den vigtigste og mest værdifulde biodiversitet skal prioriteres ifølge EU-kommissionen, som alle forskere og også WWF Verdensnaturfonden anbefaler. EU-landene forpligtes til at beskytte mindst 30 % af EU's landområde og havområde, mens en tredjedel heraf skal være strengt beskyttet, hvilket WWF også har foreslået tidligere. Det vil betyde et væsentligt og nødvendigt løft for naturbeskyttelsen i Danmark. Det er et realistisk mål til trods for, at under 1 % af det danske landareal i dag er reelt naturbeskyttet, mens en lang række af de danske naturindsatser for offentlige midler ikke virker. Det samme gør sig gældende på havområdet, hvor Danmark i dag indberetter 18-19% beskyttelse på hav, til trods for kun 2 % er beskyttet mod bundtrawl og kun 0,02 %, hvor al fiskeri er forbudt. Den største udfordring forbliver effektiv beskyttelse og forvaltning for at undgå såkaldte papirparker, og her taget EU stort skridt med, hvorfor vi mener, at Danmark skal understøtte målsætningen.
- Bruge lovgivning til at genoprette naturen: Naturgenopretning står meget centralt i strategien. Kommissionen fremhæver behovet for fuld implementering af relevant EU-lovgivning og forpligter sig samtidig til i 2021 at foreslå retligt bindende EU-mål for genoprettelse af forringede økosystemer og naturtyper på land og til havs, der har stort potentiale til dels at absorbere og lagre kulstof og dels at forhindre og mindske virkningen af naturkatastrofer. Naturdirektiverne fremhæves i den forbindelse som særligt afgørende. Som både landbrugs- og fiskerination er der store, grønne potentialer for Danmark i at forpligte sig til, at der ikke sker yderligere tilbagegang for nogen habitater eller arter frem mod 2030.
- Internationale ambitioner: Strategien indeholder også et oplæg til EU's position, mål og prioriteter i forbindelse med forhandlingerne i FN's biodiversitetskonvention og lægger op til at EU skal arbejde for ambitiøse biodiversitetsmål efter 2020. WWF Verdensnaturfonden støtter at EU, med Danmarks opbakning går forrest i forhandlingerne op til og på CBD COP15. Hertil kommer at Danmark bør støtte indgåelsen af en ambitiøs retligt bindende aftale om havets biodiversitet i områder uden for national jurisdiktion samt et moratorium for udnyttelse af marine mineraler i internationale havbundsområder.
- Udviklingsbistand og handelspolitik: Strategien fremhæver indsatsen mod afskovning internationalt og vil sikre tiltag der forhindre eller minimere import til EU af produkter der leder afskovning i tredjelande. Desuden vil Kommissionen styrke indsatsen mod illegal handel med vilde dyr. WWF Verdensnaturfonden anmoder Regeringen om aktivt at støtte disse ambitioner.

WWF *for a living planet*

Strategien savner:

- Konkrete virkemidler og ansvarsfordeling: Det fremgår blandt andet på side 4, at Kommissionen vil sikre genoprettelsen af økosystemer til tilstrækkeligt modstandsdygtige og beskyttede områder gennem fuld implementering af eksisterende tiltag i gældende EU-lovgivning. Dog mangler der en konkretisering af virkemidler samt krav til afrapportering, der netop må til for at sikre ensartet implementering på tværs af nationalstater.
- Tydelige definitioner: Det fremgår, at der bør være specifikt fokus på områder med høj biodiversitetsværdi eller -potentiale. Det defineres imidlertid ikke, hvordan EU-kommissionen definerer denne værdi? De *10% strengt beskyttet natur* mangler ligeledes konkret definition på, hvornår beskyttelsen reelt er tilstrækkelig. Det er også endnu uklart, om den kommende beskyttelse af alle EU's gamle og oprindelige skove vil omfatte de mest værdifulde gamle skove i Danmark.
- Tydelige tidsfrister: Det fremgår, at verden bør forpligte sig til, at ingen arter udryddes som følge af menneskelig aktivitet - i det mindste hvor det kan undgås - som led i at genoprette klodens økosystemer. Men uden tidsfrist holdes et smuthul åbent til evig tid.
- Tydelige kriterier: Som led i målet om 10% strengt beskyttet natur anbefaler Kommissionen, at medlemsstaterne oversætter målet til en lavere geografisk skala, så der sikres sammenhæng mellem egentlig levesteder og EU's tilgængelige instrumenter og CAP-strategiske planer for landbrugsstøtten (CAP). Der angives imidlertid ikke tydelige mål for, hvordan midlerne under CAP skal bruges. I dag anvender Danmark midler fra blandt andet CAP til ineffektive naturgenopretningstiltag uden afsæt i gældende biodiversitetsforskning, hvilket taler for behovet for klare mål.
- En plan for udfasning af naturskadelig støtteordninger: Der mangler helt ambitioner for dette – svarende til Aichimål nr 3 og dermed en målsætning ift. analyse, identifikation og afvikling af incitament (retlige og økonomiske) i EU der er skadelige for biodiversitet i medlemsstaterne eller internationalt.
- Involvering af især de unge: WWF Verdensnaturfonden har særligt fokus på, at ungdommen også inddrages i udarbejdelse, implementering og monitorering af de politiske beslutninger, der vedrører deres liv. Det har biodiversitetskrisen i høj grad, hvorfor vi foreslår, at Regeringen insisterer på, at unge inkluderes i beslutnings- og monitoreringsprocesser samt i gennemførelsen af strategien i EU's medlemsstater.

WWF for a living planet®

Uddybende vurdering af strategiens indsatser for land

Trods Danmarks flotte placering globalt i forhold til FN's Verdensmål halter vi alligevel ganske betragteligt efter på Verdensmål 13: Livet på land.

WWF Verdensnaturfonden vurderer, at hvis målene beskrevet i EU's Biodiversitetsstrategi gennemføres, vil Danmark få et betydeligt skub fremad i forhold til at opfylde Verdensmål 13.

Vi ved, at 77 % af samtlige beskyttede habitatnaturtyper er i stærkt ugunstig tilstand herhjemme. Ser vi kun på skovnaturtyperne, er det 100 %, der er i stærkt ugunstig naturtilstand. Det vil sige det står særdeles skidt til, arterne går til stadighed tilbage og op mod 2000 arter er i fare for helt at uddø. De vigtigste påvirkningsfaktorer i skovene er intensiv hugst, fældning af store træer, udtyndning af bevoksninger, fjernelse af dødt ved og døende stammer, konvertering af skov, flisning af ved samt afvanding.

Vores hidtidige naturbeskyttelse i Danmark har i vid udstrækning været fejlslagen. I dag forekommer førnævnte påvirkningsfaktorer nemlig også i områder, hvor naturen ellers skal beskyttes. **Ingen steder herhjemme er således enten stabile eller fremgang i de områder, hvor vi indtil nu har forsøgt at lave naturbeskyttelse.** Ganske enkelt fordi vi fortsat tillader landbrug og skovbrug i de samme områder, eller fordi der anvendes naturgenopretningsmetoder, der generelt ikke har virket.

Dette står i skarp kontrast til EU-strategiens krav om, at nationalstater håndhæver lovgivning om naturbeskyttelse uden forbehold og lempelser. EU-kommissionens strategi fremsætter grundlæggende fornuftige og relativt konkrete forslag til at sikre fremgang i levesteder og for arter. Det bør Danmark bakke fuldt og holdent op om, herunder EU's målsætning om at beskytte EU's gamle plantede skove og de oprindelige urskove. Kommissionens fokus på de sidste urørte eller meget gamle skove er vigtigt og rigtigt. Mange af disse skove er under fornyet og øget pres fra tømmerhugst. Denne målsætning får også betydning i Danmark, da vi har skove med meget lang kontinuitet.

EU-kommissionens bud på en ny Biodiversitetsstrategi foreslår en øget og forbedret naturbeskyttelse i EU inden 2030 ved henholdsvis at beskytte 30% af naturen på land og afsætte 10% som strengt beskyttede naturområder. Hertil kommer, at Kommissionen ønsker en styrket beskyttelse af allerede eksisterende naturbeskyttelseslovgivning i sin helhed. Fremover og inden 2030 skal det vi gør for naturen, altså virke. Dette vurderer vi i WWF Verdensnaturfonden som et yderst positivt og særdeles relevant mål.

WWF Verdensnaturfonden har længe anført, at Danmarks implementering af blandt andet Habitatdirektivet er utilstrækkeligt, idet den baserer sig på en minimumsforvaltning. Derfor hilser vi EU Kommissionens nye mål om 30 % beskyttelse velkommen og noterer, at den produktion, der foregår i den danske natur i dag, nødvendigvis skal tilpasses, så den ikke skader biodiversiteten, hvis vi som land skal leve op til EU's krav.

Tilsvarende skal 10 % være strengt beskyttet, hvilket i dansk regi må med betyde udlægning af zoner 100 % dedikeret til naturen og dermed fuldstændig fri af skovbrug og landbrug, hvis der bare vurderes den fjerneste risiko for at skade biodiversiteten. I den sammenhæng bør Danmark skele til IUCN's højeste kategori af naturbeskyttelse, når rammevilkår og regler skal defineres og konkretiseres.

Det er faktisk ikke svært, selvom vi anerkender, at der er mange interesser.

Vi anbefaler helt konkret, at lavt hængende frugter høstes ved at iværksætte tiltag som fx at genoprette naturen på statslige og kommunale arealer og afsætte disse arealer til natur. Det flugter fuldstændig med EU's strategi.

I samme ombæring er det nødvendigt at se på de private arealer, som i dag er besværet af bureaukrati og skadelige incitamenter og støtteordninger, der gør det svært og ubelejligt at beskytte og genoprette naturen. Vi ved, at der blandt private lodsejere er stor opbakning til at genoprette naturen, så det handler blot om at igangsætte den konkrete regelforenkling af dansk lovgivning og afsætte de nødvendige midler fra EU's landbrugsstøtte (CAP), som i dag står i vejen for yderligere biodiversitetstiltag.

WWF *for a living planet*®

Samtidig bør Regeringen sætte minimumsmål for dødt ved i vores skove, som i vid udstrækning mangler i dag grundet skovbrug. WWF Verdensnaturfonden foreslår, at målet for dødt ved i alle danske driftsskove omfattet af Natura 2000 bliver på 30 m3 per hektar inden 2030. I offentligt ejede driftsskove skal målsætningen være 75 m3 per hektar inden 2030, da det er i overensstemmelse med den videnskabelige anbefaling for "økologisk funktionalitet" i en dansk skov.

Desuden bør Danmark gennemgå EU-beskyttede arter i alle naturområder frem og lade indsats for EU-beskyttede arter finde sted også udenfor Natura 2000-områderne. Dette kræver nationale artsforvaltningsplaner og målsætninger, mens den hidtidige danske minimumsforvaltning skal lægges i graven.

Afslutningsvis bør det nævnes, at EU's biodiversitetsstrategi mangler at forholde sig til skadelige incitamentstrukturer i både lovgivning og støtteordninger. Tiden, hvor såkaldte natur-penge bliver brugt til skjult erhvervsstøtte, bør være ovre med alt det vi ved om natur- og klimakrisen og nu også sammenhængen mellem COVID-19 og naturens tilstand i betragtning.

De støtteordninger, der er i fx Landbrugsstyrelsen skal sikre ordentligt plads til natur, hvis de skal gøre den største forskel.

Både de nationalt finansierede støtteordninger, og de naturstøtteordninger, der er finansieret af EU's landbrugsstøtte, skal gennemgås og justeres, så de er attraktive for lodsejere, motiverende ift. naturmålsætninger, og anvender evidensbaserede indsatser.

Det gælder fx støtte til naturplejegræsning og indsatser for biodiversitet i private skove. Konkret har WWF Verdensnaturfonden fx foreslået at støtteordningerne skal kunne gå på tværs af naturtyper og ejerforhold således, at der kan skabes store sammenhængende naturområder med mange forskellige naturtyper. Fordi vi ved, at dette virker. Det vil dels flugte med EU's krav om at håndhæve og fremme naturbeskyttelseslovgivning og samtidig være et område, hvor Danmark kan vise sig som grønt foregangsland i den videre forhandlingsproces for strategien.

Ligeså vel som vi er i gang på klimaområdet, så skal vi også rigtigt i gang nu på naturområdet.

WWF for a living planet®

Uddybende vurdering af strategiens indsatser for havet

Trods Danmarks flotte placering globalt i forhold til FN's Verdensmål halter Danmark ganske betragteligt efter på Verdensmål 14: Livet i Havet.

WWF Verdensnaturfonden vurderer, at hvis målene beskrevet i EU's Biodiversitetsstrategi gennemføres, vil Danmark få et betydeligt skub fremad i forhold til at opfylde Verdensmål 14.

EU-kommissionens bud på en ny Biodiversitetsstrategi foreslår en øget og forbedret naturbeskyttelse i EU-farvande inden 2030 ved henholdsvis at **beskytte 30% af havet** og **helt lukke 10%**. Hertil kommer, at EU ønsker en styrket beskyttelse af allerede eksisterende naturbeskyttelsesområder i sin helhed. Netop sådan en model har WWF Verdensnaturfonden længe anbefalet og ser således yderst positivt på tiltaget. Beskyttelsen i dag følger nemlig en uhensigtsmæssig minimumsimplementering, der mange steder fortsat mangler egentlige forvaltningsforanstaltninger.

WWF Verdensnaturfonden har i mange sammenhænge nævnt, at den danske implementering af EU's Habitatdirektiv på havet er særdeles mangelfuld. Dette skyldes særligt, at Danmark udelukkende fokuserer på beskyttelse af enkelte naturtyper inden for Natura 2000-områderne frem for at sikre områdernes samlede integritet. Som konsekvens er op mod 80% af de eksisterende Natura 2000-områder fortsat åbne for en af havets største presfaktorer, nemlig fiskeri med bundtrawl. Så når Danmark indberetter 18-19% beskyttelse på hav er der tale om papirparker. Det er reelt kun 2 % som er beskyttet mod bundtrawl og forsvindende små 0,02 %, hvor al fiskeri er forbudt. I områder udpeget til beskyttelse af havfugle og marsvin har Danmark intet gjort for at beskytte arterne mod bifangst i fiskeri. Naturen skal helt grundlæggende have plads og fred og effektive naturbeskyttelsestiltag er et afgørende værktøj.

Mangel på beskyttelse af områder i sin helhed betyder, at kun 2% af det danske hav er underlagt regulering, der reelt beskytter levesteder på havbunden mod fiskeri med bundslæbende redskaber.

Denne udvikling fortsætter p.t. i både Nordsøen og Skagerrak, og står desværre i skærende kontrast til de 18-19% hav, som Danmark officielt erklærer for værende beskyttet. Der er således stærkt behov for at gentænke forvaltningsprocesser og genbesøge udpegede områders forvaltningsplaner, så Danmark nu og fremover kan garantere den både EU-pligtige og nødvendige naturbeskyttelse, der sikrer, at den marine biodiversitet får plads til at udvikle og forbedre sig. EU's Biodiversitetsstrategi lægger netop op til en gentænkning af forvaltningsprocesserne og er i øvrigt helt i tråd med videnskabelige anbefalinger. Kommissionen ønsker forbedringer i havnaturen – ikke en fastholdelse af havets nuværende, forarmede naturtilstand.

Derfor hilser vi det også velkomment, at Kommissionen forpligter medlemslandene til at overholde niveauerne for maksimalt bæredygtigt udbytte eller lavere niveauer. Dette vil bidrage til at nå en sund alders- og størrelsesfordeling hos fiskebestandene.

I forlængelse heraf støtter vi, at Kommissionen vil øge indsamlingen af data over bifangster af truede arter såsom hajer og rokker, da disse toprovdyr spiller en afgørende rolle for at opnå sunde marine økosystemer.

Vi er ligeledes enige i, at vi skal have en grøn omstilling i fiskeriet fra skadelige bundslæbende redskaber til naturskånsomme fiskerier. I forhold til regulering af fiskerier i beskyttede områder udpeget gennem EU's Habitatdirektiv er vi enige i at fiskeriregulering i disse områder skal styrkes markant for at sikre ønskede forbedringer i havnaturen.

Med EU-kommissionens klare og tydelige prioritering af naturbeskyttelsen – hvor der også er mindre plads til fortolkning – kan målsætninger inden for EU's Fælles Fiskeripolitik vedrørende følsomme, truede og beskyttede arter hurtigere blive opfyldt.

Den tydelige prioritering vil skabe nye og interessante muligheder for at anvende en mere økosystem baseret, integreret tilgang til naturbeskyttelse, der f.eks. inddrager levesteder for både unge og voksne fisk samt gydeområder. Det vil fremme opfyldelsen af den fælles fiskeripolitik (CFP) Artikel 8 om beskyttelse af *fish stock recovery areas*. Hertil kommer, at de 10% strengt beskyttede havnatur vil kunne fungere som naturvidenskabelige referenceområder.

WWF *for a living planet*®

I Danmark er repræsentative havområder, som med garanti friholdes helt for fiskeri, noget nær umulige at finde. Sådanne områder er dybt nødvendige for at kunne overvåge forandringer i de marine økosystemer og for at kunne identificere, hvorvidt disse forandringer skyldes lokale påvirkninger eller større og eventuelt klimadrevne forandringer i havområderne. På den måde kan beskyttede, repræsentative områder besvare vigtige spørgsmål om forsvundne bundlevende arter, og om de er fraværende pga. fiskeritryk, varmere have eller noget tredje.

Herudover ser WWF Verdensnaturfonden positivt på strategiens udmelding om at adressere bundslæbende fiskeredskaber.

Anvendelsen af sådanne redskaber foregår i Danmark i et omfang, der gør danske farvande til nogle af de mest intensivt forstyrrede farvande i hele verden. For at værne om vores marine biodiversitet er det nødvendigt at reducere den fysiske påvirkning mest muligt. Dette kan gøres enten gennem naturbeskyttelse eller, som EU-kommissionen foreslår i Biodiversitetsstrategien, ved at støtte en udvikling henimod mere naturskånsomme fiskerimetoder samt allokere arealer til udøvelse af fiskeri med naturskånsomme redskaber.

Dette er godt for arbejdspladser, kystsamfund i Danmark og for havnaturen. Udover en mindsket bundpåvirkning har flere af de passive redskaber en langt højere selektivitet, hvilket er til stor gavn i forhold til opnåelsen af miljømål for erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande og biodiversitetsstrategiens andre arter elimineres eller, hvor dette ikke er muligt, minimeres for ikke at true deres bevaringsstatus.

WWF for a living planet®

Oplagte løsninger i dansk kontekst

Biodiversitetslov nu – revision af øvrig lovgivning: Der vedtages en bindende biodiversitetslov med klare målsætninger for Danmarks indsats for at stoppe tilbagegangen i dyre-, natur- og svampearter og fremme biodiversiteten. Biodiversitetsloven kan med fordel hente inspiration fra klimaloven og indeholde målbare delmål og indikatorer frem mod 2030 og 2050. Biodiversitetsloven bør integrere EU's og FN's biodiversitetsmålsætninger og rydder op i modstridende og naturskadelige regler i fx Skovloven og Naturbeskyttelsesloven. Desuden gennemføres naturzonen (Kommissionens "strictly protected areas") samt en retlig beskyttelse af offentlig ejet uørt skov.

Nedsæt et Biodiversitetsråd: Som følge af biodiversitetsloven nedsættes et biodiversitetsråd af uafhængige eksperter, der kan bistå implementeringen af biodiversitetsloven såvel som Danmarks implementering af internationale målsætninger givet ved EU's biodiversitetsstrategi med videre. Rådet skal dække både hav og land efter samme model som Klimarådet og Det Økonomiske Råd. Formålet med Biodiversitetsrådet skal være at rådgive den til enhver tid siddende regering om indsatser for biodiversitet, så vi opfylder EUs og de globale biodiversitetsmål herhjemme og i udlandet mest omkostningseffektivt og evidensbaseret. Det er vigtigt, at rådet bliver et videnskabeligt baseret og politisk uafhængigt råd.

Etablér biodiversitetsnetværk i Folketinget: Folketingsmedlemmer mobiliserer sig i kampen for biodiversiteten gennem et tværpolitisk biodiversitetsnetværk, der kan øge viden, inspiration og samarbejde på tværs. Netværket vil være et forum, hvor spørgsmål indenfor biodiversitet kan diskuteres, og vil ligesom biodiversitetsrådet dække biodiversitet både til lands og til havs samt nationalt og internationalt. Netværket vil favne en bred vifte af emner ud fra en forståelse af, at biodiversiteten er afgørende for at løse en lang række samfundsmæssige udfordringer, inklusive klimaforandringer, ulighed, øget konflikt og migration, bæredygtig økonomi og fødevarer sikkerhed. Grøn genstart og fremtidig forebyggelse af pandemier vil også være en del af de tematikker, der kan diskuteres i netværket.

Gennemgå gældende lovgivning samt nationale og internationale støtteordninger mhp. finansiering af naturtiltag: Nye statslige naturarealer kan fx forvildes med penge, der spares på traditionel skovrejsning som overflyttes til naturgenopretning. Udfasning af skovdrift på Naturstyrelsens arealer kan passende foregå i takt med medarbejdernes naturlige afgang. Arealerne ejes allerede af staten, og produktionsstop vil ikke kræve erstatning til lodsejere.

Samtidig er det oplagt at gennemgå EU's landbrugsstøtte mhp. omlægning af dele af den til målrettede, varige naturindsatser (CAP fra 2021), herunder støtte til omlægning til FSC, etablering af græsningsskov, rådgivning og tinglysning af urørt privatskov. Med over 80 % af Danmarks samlede skovareal på private lodsejeres hænder, bør disse tilskyndes at iværksætte biodiversitetsindsatser eller at lade sin produktion FSC-certificere. Begge dele kan finansieres gennem omlægningsstøtte eller skattebegunstigelse, og vil samtidig imødekomme Træ- og Møbelindustriens begrænsede efterspørgsel på dansk træ.

På det marine område har Den Europæiske Hav- og Fiskerifond betydelige ressourcer, som kan anvendes til at sikre naturbeskyttelse i dansk fiskeri og til udvikling af EU's Integrerede Maritime Politik (havplan). Forskning viser, at bæredygtig forvaltning af fiskeri som oftest fører til større landinger på længere sigt, hvilket gør tabet er midlertidigt.

Iværksæt evaluering af Danmarks tilgang til marin naturbeskyttelse: Den danske implementering af særligt Habitatdirektivet til havs har i mange år i været fokuseret på at undgå begrænsninger for fiskerimuligheder, hvilket desværre i høj grad lykkedes. I dag står Danmark med et netværk af beskyttede områder, som sandsynligvis ikke bidrager nævneværdigt til at løfte den samlede marine biodiversitet i danske farvande. Det er på lang sigt hverken til gavn for naturen eller for fiskerne. WWF har tidligere foreslået en 100-30-10-plan for havet, hvor 100 procent af havarealet skal forvaltes bæredygtigt og økosystembaseret. Mindst 30 procent af havarealet består af effektivt beskyttede og forvaltede områder, hvor havets biodiversitet har førsteprioritet. Og 10 procent af havet er urørt i store sammenhængende områder med tilhørende referenceområder. Planen flugter fuldstændig med EU's biodiversitetsstrategi. Som første skridt i den plan foreslår vi, at der igangsættes en 100 % uafhængig, videnskabelig evaluering af den danske tilgang til marin naturbeskyttelse, som også bør inkludere anbefalinger til en styrket beskyttelse.